

آئین نامه اجرایی کمیسیون موارد خاص دانشگاه‌ها / دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی
درمانی

مصوب بیست و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۸۴/۴/۲۵

آیین‌نامه اجرایی کمیسیون موارد خاص دانشگاه‌ها/ دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی در ۱۳ ماده و ۱۹ تبصره در بیست و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۸۴/۴/۲۵ مطرح شد و با اکثریت آرا به تصویب رسید.

مصوبه بیست و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی در خصوص آیین‌نامه اجرایی کمیسیون موارد خاص دانشگاه‌ها/ دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی از تاریخ ابلاغ جهت کلیه دانشجویان مشمول این آیین‌نامه صرف نظر از سال ورود به دانشگاه، لازم الاجرا می‌باشد و با ابلاغ آن، کلیه اختیارات تفویض شده قبلی و مقررات مغایر با آن ملغی می‌باشد.

مورد تأیید است

دکتر محمدرضا صبري

دبیر شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی

مصوبه بیست و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۴/۴/۲۵ در خصوص آیین‌نامه اجرایی کمیسیون موارد خاص دانشگاه‌ها/ دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مورد تأیید است. جهت اجرا ابلاغ شود.

دکتر مسعود پزشکیان

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

و رئیس شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی

آیین‌نامه اجرایی کمیسیون موارد خاص دانشگاه‌ها/ دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی

درمانی

کمیسیون موارد خاص که از این پس در این آیین‌نامه به اختصار، کمیسیون نامیده می‌شود، در دانشگاه‌ها/ دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تشکیل می‌شود تا با رعایت کامل مفاد این آیین‌نامه به وضعیت تحصیلی دانشجویانی که مورد خاص تشخیص داده می‌شوند، رسیدگی و رأی نهایی صادر نمایند.

ماده ۱: تعریف موارد خاص:

موارد خاص به وضعیت دانشجویانی گفته می‌شود که جریان تحصیل آنان به خاطر عللی که در تحصیلاتشان مؤثر بوده، با مشکل مواجه گردیده و حل آن با مقررات و آیین‌نامه‌های آموزشی موجود، ممکن نمی‌باشد.

ماده ۲: اختیارات کمیسیون:

کمیسیون، مسائلی آموزش مربوط به دانشجویان شاغل به تحصیل، در حال اخراج، اخراجی‌ها و دانشجویانی که بنا به دلایلی غیبت موجه دارند را به صورت موردی بررسی می‌کند و در چارچوب اختیارات این آیین‌نامه، تصمیم‌گیری و با رعایت اصول زیر، رأی خود را صادر می‌نمایند.

- حفظ کیفیت آموزشی و کمیت محتوای کل در یک رشته تحصیلی
- حفظ حداقل واحد درسی مقرر و میانگین کل لازم برای فراغت از تحصیل
- حفظ حداقل میانگین کل لازم در پایان هر یک از مراحل آموزشی دوره‌های دکتری پزشکی عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی)
- حفظ حداقل نمره قبولی در هر درس
- عدم تغییر مقطع تحصیلی از پایین به بالاتر
- عدم وضع مقررات و آیین‌نامه‌های جدید و یا تغییر آنها

تبصره ۱: حداکثر زمان قابل بررسی برای رسیدگی به پرونده دانشجویان اخراجی و کسانی که بنا به دلایلی غیبت موجه دارند، یک سال بعد از اخراج می‌باشد. در مواردی که دانشجو به دلایلی کاملاً خارج از اختیار و اراده خود (مثل ترك تحصیل ناشی از صدور احکام قضایی) بیش از یک سال از تحصیل به دور مانده است، تصمیم‌گیری برای بازگشت به تحصیل دانشجو در اختیار کمیسیون خواهد بود.

تبصره ۲: حداکثر تعداد دفعات مجاز شرکت در امتحانات جامع علوم پایه دوره‌های دکتری عمومی (پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی) و جامع پیش‌کارورزی دوره دکتری عمومی پزشکی مطابق با آیین‌نامه‌های آموزشی مربوطه بوده و قابل تغییر نمی‌باشد.

ماده ۳: اعطای فرصت ارفاقی

اعطای فرصت ارفاقی به دانشجویانی که با رعایت آیین‌نامه‌های آموزشی دوره‌های کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته، دکتری عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی به دلیل مشروطی در معرض اخراج قرار گرفته‌اند، به شرط آنکه میانگین کل آنها در دوره کاردانی و کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته کمتر از ۱۰ و دکتری عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) کمتر از ۱۲ نباشد و سنوات تحصیلی لازم جهت ادامه دوره را داشته باشند.

تبصره ۱: دوره کارشناسی ارشد و دوره دکتری تخصصی Ph.D شامل فرصت ارفاقی نمی‌باشد.

تبصره ۲: شرط میانگین کل ۱۲ برای دوره‌های دکتری عمومی شامل دانشجویان ورودی مهرماه ۸۱ به بعد است و جهت دانشجویان ورودی قبل از مهرماه ۸۱ حداقل میانگین کل ۱۰ می‌باشد.

تبصره ۳: دانشجو نباید پس از فرصت ارفاقی در هیچ نیم‌سال مشروط شود، حتی اگر تعداد واحدها در آن نیم‌سال‌ها کمتر از حدنصاب تعیین شده توسط شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی باشد. در عین حال، پرونده دانشجویان کارشناسی پیوسته و دکتری عمومی که یک بار از فرصت ارفاقی استفاده نموده‌اند و لیکن سنوات تحصیلی آنها جهت ادامه دوره به پایان نرسیده است، در صورتی که دارای شرایط خاص به شرح ذیل باشند، قابل طرح مجدد در کمیسیون و اعطای حداکثر یک فرصت ارفاقی دیگر می‌باشد:

- دانشجویان دوره‌های کارشناسی پیوسته حداقل ۱۲۰ واحد از واحدهای دوره مربوطه را با موفقیت گذرانده باشند.
- دانشجویان دوره‌های دکتری عمومی داروسازی و دندانپزشکی حداقل ۱۴۰ واحد را با موفقیت گذرانده باشند.
- دانشجویان دوره دکتری عمومی پزشکی حداقل ۱۹۰ واحد را با موفقیت گذرانده باشند.

ماده ۴: اعطای سنوات تحصیلی

موافقت با اعطای سنوات تحصیلی تا یک نیم‌سال برای دانشجویان دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، دو نیم‌سال برای دانشجویان کارشناسی پیوسته، دو نیم‌سال برای دانشجویان کارشناسی ارشد ناپیوسته، سه نیم‌سال برای دانشجویان دوره دکتری تخصصی، Ph.D و سه نیم‌سال برای دانشجویان دوره دکتری عمومی (پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی) که به مدت مجاز تحصیل آنان برابر مقررات در کل دوره و یا در یک مرحله تحصیلی از دوره دکتری عمومی به پایان رسیده و ادامه تحصیل آنها از نظر سایر مقررات آموزشی مانعی نداشته باشد.

تبصره ۱: اعطای سنوات تحصیلی علاوه بر فرصت‌های پیش‌بینی نشده در آیین‌نامه آموزشی دوره‌های مذکور می‌باشد.

تبصره ۲: دانشجویی که به دلیل مشروطی از فرصت ارفاقی مندرج در ماده ۳ و تبصره‌های آن استفاده نموده است، تنها در صورتی می‌تواند از مفاد مندرج در ماده ۴ بهره‌مند گردد که به مشکل سنوات تحصیلی برای دانش‌آموخته شدن برخورد نماید.

تبصره ۳: در دوره‌های دکتری عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) که دوره آموزشی به مراحل مختلف تقسیم گردیده است، چنانچه دانشجو در مهلت مقرر جهت هر یک از مراحل دوره نتواند آن مرحله را به اتمام برساند، می‌تواند از اعطای سنوات تحصیلی برخوردار شود در هر صورت، حداکثر مدت سنوات اعطایی در کل دوره آموزشی نباید از سه نیم‌سال تحصیلی بیشتر شود.

ماده ۵:

موافقت با بازگشت به تحصیل دانشجویانی که به دلایل مو جه و با ارائه مدرک مستدل حداکثر برای مدت يك سال تأخیر در ثبت نام و انتخاب واحد داشته‌اند، این مدت برای کلیه مقاطع یکسان در نظر گرفته شود.

تبصره ۱: مدت غیبت این قبیل دانشجویان، جزء سنوات تحصیلی‌شان محسوب نمی‌گردد.

تبصره ۲: تأخیر و عدم مراجعه برای ثبت نام، نباید در ثبت نام اولیه باشد.

تبصره ۳: تصمیم‌گیری در خصوص دانشجویان دوره دکتری عمومی پزشکی ورودی قبل از مهرماه ۱۳۸۳ که کلیه واحدهای آموزشی دوره دکتری عمومی پزشکی را گذرانیده‌اند و لیکن در سقف سنوات مجاز تحصیل، از پایان‌نامه خود دفاع ننموده‌اند، بر عهده کمیسیون موارد خاص دانشگاه مربوطه می‌باشد.

ماده ۶:

موافقت با حداکثر يك سال مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی دانشجویانی که با ارائه مدارک مستدل و تشخیص شورای پزشکی دانشگاه به بیماری حاد یا مزمن مبتلا گشته‌اند و يك نیمسال (حداکثر ۶ ماه) بدون احتساب در سنوات تحصیلی علاوه بر ۶ ماه مرخصی زایمان به بیماری مبتلا شوند.

تبصره ۱: در مواردی که دانشجوی به بیماری مزمن روانی مبتلا باشد، با تشخیص شورای پزشکی دانشگاه می‌تواند حداکثر از دو سال مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی استفاده نماید.

تبصره ۲: دانشجویی که مبتلا به بیماری مزمن است چنانچه با رعایت مفاد این ماده و سایر مواد این آیین‌نامه، نتواند در مدت پیش‌بینی شده مطابق مقررات مندرج در آیین‌نامه نتواند در مدت پیش‌بینی شده مطابق مقررات مندرج در آیین‌نامه آموزشی مقطع مربوطه فارغ التحصیل گردد و یا بیماری روانی مزمن وی علاج نگردد و یا بیماری جسمی مزمن، وی را از ادامه حضور مؤثر در محیط آموزشی بازدارد، بر اساس تشخیص شورای پزشکی دانشگاه و مراجع ذی‌ربط و در صورت لزوم با رأی کمیسیون موارد خاص دانشگاه، حکم اخراج یا تغییر رشته وی برابر مقررات آموزشی دوره مربوطه صادر خواهد شد.

تبصره ۳: در هر حال، مجموع مدت عدم مراجعه (موضوع ماده ۵) و یا مدت مرخصی ناشی از بیماری (موضوع ماده ۶ نباید از دوسال بیشتر شود).

ماده ۷:

مواد ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و تبصره‌های آن به عنوان حداکثر مساعدت در دانشگاه تلقی می‌گردد.

ماده ۸:

ترکیب اعضای کمیسیون موارد خاص دانشگاه به شرح ذیل است:

- رئیس دانشگاه به عنوان رئیس کمیسیون
- معاون آموزشی دانشگاه (نایب رئیس)
- معاون دانشجویی، فرهنگی دانشگاه
- مدیر امور آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه به عنوان دبیر کمیسیون
- دبیر ستاد دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه
- سه نفر از اعضای هیأت علمی صاحب نظر و متعهد
- رئیس مرکز مشاوره دانشگاه

تبصره ۱: کمیسیون می‌تواند عنداللزوم و به تشخیص خود از مسؤولین دیگر مرتبط با پرونده دانشجو (رئیس یا معاون آموزشی دانشکده مربوط با حق رأی و استاد راهنمای دانشجو بدون حق رأی) برای شرکت در جلسات دعوت نماید.

تبصره ۲: کلیه اعضا با حکم ریاست دانشگاه و به مدت ۲ سال انتخاب می‌شوند. انتخاب سه نفر عضو هیأت علمی به پیشنهاد شورای آموزشی دانشگاه و حکم ریاست دانشگاه خواهد بود.

تبصره ۳: برای تشکیل جلسات کمیسیون حضور دو سوم اعضا که رئیس و نایب رئیس کمیسیون جزء حاضرین باشند ضروری است و رای مافوق حداقل ۵ نفر از کل اعضا جهت تصویب لازم است.

تبصره ۴: جلسات کمیسیون در صورت وجود تقاضا هر ماه یک بار و در صورت ضرورت بنا به درخواست رئیس یا دبیر کمیسیون بصورت فوق‌العاده تشکیل می‌شود.

تبصره ۵: مصوبات کمیسیون پس از تأیید رئیس یا نایب رئیس کمیسیون لازم‌الاجرا است.

ماده ۹:

- پرونده با دستور رئیس دانشگاه علوم پزشکی یا معاون آموزشی دانشگاه به کمیسیون ارجاع شود.
- مواردی که پرونده پس از طرح در شورای آموزشی دانشگاه/ دانشکده به کمیسیون ارجاع می‌شود.

ماده ۱۰:

با توجه به حذف کمیسیون موارد خاص مرکزی در وزارت متبوع، کلیه مسائل مربوط به کمیسیون موارد خاص باید در دانشگاه‌ها حل و فصل شود. کمیسیون موارد خاص دانشگاه‌ها مجاز به وضع آیین‌نامه و مقررات جدید و یا تغییر در مقررات و آیین‌نامه‌های آموزشی نبوده و صرفاً ابهامات و سؤالات آیین‌نامه‌ای را از کمیته تدوین و تفسیر کننده مقررات و آیین‌نامه‌های آموزشی شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی وزارت متبوع استعلام خواهند نمود. حدود اختیارات کمیسیون موارد خاص، محدود به این آیین‌نامه بوده و اقدامی خارج از چارچوب این آیین‌نامه مجاز نمی‌باشد.

ماده ۱۱:

کمیته نظارت بر حسن اجرای مقررات و آیین‌نامه‌های آموزشی وزارت متبوع، مسؤولیت نظارت بر اجرای دقیق مفاد آیین‌نامه‌های آموزشی و آیین‌نامه کمیسیون موارد خاص را بر عهده داشته و موارد تخلف را جهت اخذ تصمیم مقتضی به رؤسای دانشگاه‌ها/ دانشکده‌های علوم پزشکی و معاونت آموزشی و امور دانشجویی وزارت متبوع اعلام می‌نماید.

ماده ۱۲:

مفاد این آیین‌نامه برای دانشگاه‌ها و دانشکده‌های غیر انتفاعی و وابسته به دستگاه‌های اجرایی، لازم‌الاجرا است.

ماده ۱۳:

این آیین‌نامه با ماده ۱۳ تبصره ۱۹ در بیست و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۸۴/۴/۲۵ به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ، جهت کلیه دانشجویان مشمول این آیین‌نامه صرف نظر از سال ورود به دانشگاه، لازم‌الاجرا است و با ابلاغ آن، کلیه اختیارات تفویض شده قبلی و مقررات مغایر با آن ملغی می‌باشد.